Ч. 119 — Неділя 31 мая (12 червня) 1898. — Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

## Вісти політичні.

*(До ситуациї. — Nar. Listy і N. fr. Presse о комунікаті кола польского. — Заперечене димісиї міністра Бернрайтера і відкликане зборів екзекутивного комітету більшої посілости німецкої. — Наука Німців з Німеччини дла Нім ців в Австриї. — Іспаньско-американьска війна.*

Щось лагодить ся, але що? — того ще ніхто не знає. Теперішна ситуация парляментарна відповідає зовсім приповідци: „На двоє баба ворожила, або вмре, або буде жила“. Або наш парлямент возьме на розум і буде жити, або — в тім то й штука відгадати, що з ним стане ся, чи буде відрочений, чи розвязаний. Після віденьских ґазет ведуть ся тепер переговори в тім напрямі, щоби довести скоро до кінця дискусию язикову і вибрати комісию язикову. Від результату тих переговорів буде завиcіти, чи настане скоре відрочене парляменту. Коли не прийде до порозуміня то сесия буде борзо перервана; в противнім случаю відбуло би ся ще кілька засідань. N. fr. Presse висказує сумнів, чи переговори дадуть ся довести до слідуючого втірка, а виднійші члени парляменту суть тої гадки, що ві второк відбуде ся засідане в сій справі. Мабуть з тої причини Nar. Listy взивають молодоческих послів, щоби ставили ся всі в комплеті на засідане Ради державної ві второк.

З другої сторони доносять, що переговори мабуть закінчать ся до завтра а відтак буде видана відозва всіх клюбів. Звістний комунікат кола польского зробив добре вражіне в кругах молодоческих, а Nar. Listy висказують похвалу польским союзникам, а N. fr. Presse видить в тім комунікаті доказ, що сесия парляментарна вже борзо закінчить ся і що Поляки виразно заявили, що зроблять то, чого хоче правительство.

Fremdenblatt заперечує вість о якійсь кризі в міністерстві і чутку о димисиї міністра торговлі Бернрайтера та каже що та чутка єсть просто видумана.

Заповіджене на нині в Празі засідане екзекутивного комітету більшої посілости німецкої з Чехії, на котре мав приїхати також міністер Бернрайтер, щоби на нім дати поясненє теперішної ситуациї відкликано длятого, що міністер не може приїхати; засідане відложено на другу половину червня. З того здогадує ся дехто, що ситуация поправила ся, дехто знов доказує, що міністер хотів уникнути стрічи з своїми близшими товаришами, щоби не бути змушеним подати ся до димисиї.

Пос. Вольф висказав недавно тому в палаті послів надію, що Німці з Німеччини не дадуть гнобити Німців в Австриї. На то дає Köln. Zt. таку відповідь, що остерігає перед за далеко сягаючим розвиванєм подібних гадок. Розуміє ся само собою, що симпатиї Німців з Німеччини для австрийских Німців і на відворот мусять мати точно означені границї. Хоч би ті симпатиї були й найщирійші, то однак німецка держава не може мішати ся до внутрішної політики австрийскої. Німці в Німеччині вірять в то, що їх земляки в Австриї самі виборють побіду своїм оправданим жаданям. Всяке відорване німецкого терену від Австриї уважало би ся в німецкій державі за тяжке ушкоджене дружної монархії, а в ніякім случаю за якусь користь. О розширеню точно означених границь німецких ніхто в Німеччині, ніяка партия, котру можна брати на серию і не думає. Противні тому заграничні заходи стрітять зі сторони німецкої рішучий опір — то повинні зрозуміти поки час пос. Вольф і єго товариші.

У Відни розійшла ся була вчера чутка, що в Іспанії вибухла революция, але здаєсь, що то був лиш маневр біржевий. Ще того потреба Іспанії, котра й так вже страшно прибита. Але не дасть ся заперечити, що в Іспанії заносить ся на щось недоброго. З Брукселї доносять іменно, що карлісти лагодять якусь велику акцию політичну і що Дон Карльос скликує конференцию своїх приклонників.

В анґлійскій палаті послів заявив міністер скарбу Бельфур, що правительство охотно би скористало з доброї нагоди і підняло ся посередництва в заведеню переговорів межи Іспанією а Сполученими Державами в справі заключеня мира; але того рода кроки можливі лиш тогди, коли єсть надія, що обі сторони згодять ся на таке посередництво і що оно доведе до порозуміня. На нещастє нема надії, що в данім случаю суть такі услівя.

Берлиньский Local Anzeiger одержав з Барцельони вість, що правительство іспаньске зажадало від своїх консулятів інформациї о настрою супротив Іспанії за границею. Німецкі консуляти відповіли однодушно, що хоч в Ні-

---

2)

## Послїдна воля.

*(Із шведского. — Віктора Гуґа Вікстрема).*

(Дальше).

Супротив мене був вуйко Боб завсїгди однаковий. Завсїгди той самий олімпійский спокій, той сам щирий погляд, а в єго науцї майже несьміливий голос.

Що-до виховання, то він мав свій зовсїм окремий погляд, котрого основи були такі: не посилати до публичної школи, не учити нїчого, що не приносить безпосередної практичної користи. Задля того не був я нїколи ґімназияльним учеником і не вільно менї було учити ся н. пр. латини або богословія. Зато тим основнїйша була наука живих язиків, історії, рахунків і ґеоґрафії, якої уділяли менї окремі учителї. Ми говорили звичайно по анґлїйски і менї не треба було науки тої мови, а так само і француской, бо мій вуйко перебував через довший час в Канадї і говорив вправно тою францускою мовою, якою там говорять, і учив єї мене у вільних годинах. Приватні учителї язиків учили мене по нїмецки, по іспаньски і по італїяньски. Впрочім научив ся я б в по іспаньски досить добре вже в Сан Франціско або Фріско, як то я виговорював сю назву по американьски. То одно непотрібне, чого менї прийшло учити ся, була гра на фортепянї; але мій вуйко любив дуже послухати по вечери трохи музики.

Але не весь мій час сходив лиш на науцї. Після волї мого кормителя мусїв я образувати також і своє тїло. Він ґарував менї знаменитого коня під верх і американьске колесо до їзди, та позволив менї, коли схочу, перервати лекциї і поїздити собі свобідно верхом на кони або на колесї по поли і лїсї, кілько схочу. У вільних годинах були ми майже завсїгди оба разом. Він, що правда, не був одиноким товаришем у мене, але то певна річ, що я у него одиноким. Єму то робило очевидну приятність виховувати мене і учити. Передовсїм старав ся він розбудити в менї цїкавість до знаня людий. Учив мене френольоґії [1]) і фізіоґноміки [2]), ба, гадав, що й то придасть ся, коли розьяснить менї тайни хіромантиї, то єсть науки, як поясняти лїнії на руцї і ворожити з них. Старі учителї: Ляватер [3]), Галь, Шпурцгайм, Ком [4]) і Вімон, мусїли в сїм напрямі причиняти ся до мого поученя, так само як Кніґґе [5]), Дебароль, Дїшен де Бульонь і Ґрасіоле. Я вправляв ся на поодиноких людех, котрих наше занятє мабуть дуже дивувало, відтак складав я єму моє справоздане в анґлїйскім язицї, коли дотична особа була близько нас, по чім слїдувала нераз жартоблива критика мого вуйка. Та й Месмера [6]) спіритистичних наук ми не покидали ся і нераз робили займаві ґінпотичні досліди.

Мій вуйко забавляв ся також часто всїлякими дивацтвами. Так казав він, що може розпізнати духа якогось чоловіка з єго ходу; що знає якого темпераменту єсть якась особа, скоро лиш раз учує як она сякає ся; ба, єму досить лиш сказати, як якийсь писатель чеше ся, то він докладнїйше буде знати єго ха-

---

[1]) Френольоґія (від грецкого слова „френ“, значить „дух“) єсть то наука, заведена нїмецким ученим і лїкарем віденьским Ґалем (Gall), котрий доказував, що будова чашки і єї форма мають вплив на розвій духа; що сила духа має своє місце в мозку і поодиноких частях єго; що після того як розвиває ся мозок, розвиває ся також чашка і що поодинокі підвисшеня в чашцї відповідають поодиноким здібностям чоловіка. Давна френольоґія стратила вже нинї своє значінє. Основатель тої науки Франц Йосиф Ґаль родив ся 1758 р., помер 1828 р.

[2]) Фізіоґноміка, наука, котра каже, що внутрішні прикмети людского духа відбивають ся зверха на лици чоловіка і що длятого по виразї лиця можна відгадувати духові прикмети чоловіка. І ся наука єсть вже застаріла та не має ніякого значіня, звістно прецї, що дуже часто може н. пр. лице бути дуже красне але душа погана.

[3]) Іван Каспар Ляватер, славний із своєї науки як пізнавати людий з лиця (з фізіоґномії). Був сьвященником, родив ся в Ціріху 1741 р. і помер тамже від кулї в 1801 р.

[4]) Андрій Ком (Comb) лїкар і президент френольоґічного товариства; родив ся в Единбурзї 1797 р., помер 1847 р.

[5]) Кніґґе, нїмецкий писатель, славний із своєї книжочки під заголовком: „Як обходити ся з людьми“.

[6]) Месмер Франц (* 1733 † 1815) славний із своєї науки о зьвірячім маґнетизмі (месмеризм), після котрої в чоловіцї і зьвірятах єсть сила маґнетична.

меччині уважають війну за несправедливо розпочату зі сторони Америки, то все-таки настрій не есть на стілько сильний, щоби Німеччина готова була інтервенїювати в користь Ішпанії. Ішпанія повинна по першій ліпшій побіді старати ся заключити мир, хоч би мала стратити Кубу і Порторіко, щоби лиш уратувати Филипини.

Бранка додаткової армії охотничої в Сполучених Державах в силї 75.000 людий вже розпочала ся і поступає живо. Контингент розділено пропорціонально помежи удільні держави. Держава Ню-Йорк має н. пр. доставити 7.500 людий; Пенсильванія 6.000, Ілінайс 4.500 і т. д. На водах коло Фльориди зібрала ся сильна фльота, зложена з 16 кораблів, щоби поплисти разом з транспортом войска на Кубу.

## Новинки.

*Львів дня 11-го червня 1898.*

— **Є. Е. п. Намістник** гр. Лев Пінїньский візитував вчера перед полуднем гімназию Франц-Йосифа і реальну школу у Львові. П. Намістника супроводив підчас візитациї п. Віцепрезидент краєвої Ради шкільної др. Бобжиньский.

— **В висшій краєвій школі рільничій в Дублянах** буде опорожнених на 1898/9 рік шість фундушевих, цїлком вільних місць. Ті місця надає Видїл краєвий австрийским підданим, незаможним ученикам, пильним, що добре поводять ся. Першеньство мають ті, що зложили іспить зрілости в гімназиї або в реальній школї. Подання треба вносити найпізнїйше до дня 15-го липня с. р. до Дирекциї краєвої висшої школи рільничої в Дублянах, з долученем метрики хрещеня, свідоцтво зрілости, убожества і свідоцтва моральности, виставленого місцевою властию за час від опущеня школи.

— **Зміна статутів.** Ц. к. Намістництво потвердило зміну статута „Наукового Товариства імени Шевченка“ рішенем з дня 26 цьвітня с. р. Після нового статута давнїйші дїйстні члени зовуть ся і надалї звичайними членами, але вкладка їх підносить ся з 3 на 5 зр. (= 10 корон) річно; впрочім умови приймання їх лишили ся дальше. Установлене ся нова категория дїйстних членів і тілько они можуть бути членами секций. Категория членів основателїв на дальше закриває ся (лишають ся тілько дотеперішні). Члени заграничні і інституциї можуть брати участь в загальних зборах через своїх відпоручників. Число видїлових побільшувсь одним членом і одним заступником. Попри загальні збори для адмінїстрацийних справ заводять ся наукові збори і наукові наради. Що-до переведеня нового статута в житє — видїл товариства має бути вибраний на єго основі на найблизших загальних зборах; на тих зборах заграничні члени і інституциї можуть скористати з своїх нових прав. Нова членьска вкладка увійде в житє з початком 1899 року. На спільнім засїданю дня 25 с. м. секциї історично-фільософічна і фільольогічна рішили аж новому видїлови предложити від себе кандидатів на дїйстних членів товариства. Для застанови над кандидатами вибрали згадані секциї окрему комисию.

— **Видїл товариства „Бурса св. Йоана Хрестителя“** в Дрогобичи розписує конкурс на 22 місць. Принятими будуть ученики рускої народности, гр. к. обряда, за доплатою місячною 5 до 15 зр.. Одержать: поміщене, прокормлене, надзір. Кождому питомцеви конечно потрібне своє ліжко, постіль, біле, обув, одежа і книжки. Подання, заосмотрені в послїдне сьвідоцтво шкільне, з деклярациєю висоти доплати місячної, належить вносити до Видїлу Бурси сьв. Йоана Хрестителя в Дрогобичи, або на руки Вп. др. Вл. Антоневича, лїкаря в Дрогобичи. Речинець до 15. серпня н. ст. с. р. Просимо також всїх Вп. членів товариства і гостий на загальні збори, котрі відбудуть ся дня 1 липня н. ст. с. р. в комнатах руского касина, о годині 4. по полудни. Поручаємо ласкавій жертволюбивости приятелїв учачої ся молодежи нашу бурсу. За видїл: *П. Кмить*, предсїдатель.

— **Загальні збори філії „Просьвіти“ в Бібрці** відбудуть ся в четвер 23-го н. ст. червня с. р. о годині 12 в полудне в сали сторожи огневої в Бібрці, з слїдуючою програмою: 1) справоздане уступаючого видїлу; 2) повитане делеґатом головного видїлу; 3) вибір нового видїлу; 4) реферат о. Стефана Донаровича о закладаню крамниць в повітї; 5) внесеня. — О численну участь всїх членів просить видїл філії „Просьвіти“ в Бібрцї.

— **Войско на роверах.** В четвер перед полуднем прибув до Львова баталїон піонїрів, що переїздив до Галича на роверах в числї около 800 людий. Сама многота вояків циклїстів як і войскова мунтра на команду робили оріґінальне враженє і стягнули множество народа, що цїкаво тому всему приглядав ся.

— **Пригода на зелїзничім шляху.** Зі Щирця доносять: В недїлю в полудне покалїчив небезпечно особовий поїзд ч. 1718, між стациями Черкаси і Щирець, пастуха Марка Венчуру, котрий хотїв з перед него зігнати худобу з шин. Худобу вправдї зігнав, але сам не мав вже часу утечи і в наслїдок того захопив єго бік машини та вибив єму око і сильно покалїчив голову. Венчуру привезено зараз до Щирця, де займив ся ним зелїзничий лїкар др. Акер, що від 1-ої до 10-ої години вечером силував ся ратувати нещастного а совістного пастуха від смерти. Вечером відіслано Венчуру, з слабими познаками житя, до львівского загального шпиталя. В нещастю тім завинив лише сам Венчура своєю неосторожностию. Стрийский поїзд приїхав до Щирця в наслїдок тої пригоди з 16-мінутовим опізненем.

— **Огнї.** В ночи з 1-го на 2-го червня навістив село Двірцї, жовківского повіта, страшний огонь, бо знищив зовсїм 24 селяньских загород з цїлим добутком. В огни згоріло і 10 штук худоби. Між погорільцями велика нужда, а обезпеченых було лише кількох на низьку квоту. Завдяки прибувшій сторожи пожарній з Мостів великих удало ся обмежити огонь, инакше могло цїле село піти з димом. — З Журавна доносять, що дня 8 с. м. в ночи погоріли там три доми в ринку. Огонь був імовірно підложений, бо всї три доми рівночасно займили ся. Сторожи пожарній удало ся по 3-годинній роботї угасити огонь.

— **Грім.** В Лїсівцях під Тлустим ударив грім в дім Міллера, збурив три стїни в двох комнатах і комин, повиривав шиби з вікон і оглушив жінку Міллера. На тім не скінчило ся нещастє. Жінка Міллера, котра недавно перед тим повила близнята, так перестрашила ся, що по 48 годинах номерла. Міллер лишив ся з кількома дрібними дїтьми.

— **Самоубийство.** В Болшівцях дня 9 с. м. о годині 9-ій рано підрізав собі горло різницьким ножем син тамошного рабіна. Причиною самоубийства була розпука, бо не дозволено єму оженити ся з тою, котру полюбив. То самоубийство зробило дуже велике враженє між болшовецкими жидами.

— **Оркан.** Доносять з Варшави, що дня 8 с. м. лютив ся в середній Росиї страшний оркан і наробив величезні шкоди, особливо в міньскій ґубернії. В Несвіжи зірвав оркан кілька домів, причім погибло 9 осіб, а богато есть покалїчених.

---

рактер, як коли-б прочитав всї єго книжки. Коли я зажадав від него якогось поясненя, то він відповів менї коротко, що не може менї дати нїякого, бо неодно опирає ся на вдохновеню, на внутрішнім погляді, а той могли би виробити собі всї люди — коби лиш хотїли. Він казав, що аби лиш вивчити ся розпізнавати сам голос людский, треба на то цїлого житя і то ще треба дуже пильно тим займати ся. Він сам в сїм напрямі дійшов лиш до того, що може з того, як хто спускає голос, розпізнати, чи той чоловік має звичай говорити неправду, або чи він в силї когось ненавидїти.

Одну теорию хотїв він менї особливо вбити в память, а то, що на сьвітї нема зовсїм дурних людий. Я видивив ся здивований на него, коли він менї то перший раз сказав, але він не дав довго ждати на пояснене. Дурнота — казав він — то лиш от таке собі слово, котрого уживають односторонно розвиті особи, щоби понизити когось другого, що не має такої самої здібности. Математик називає історика дурним, бо той не має здібности до математики, інжинїр називає селянина дурним, поет купця, торговельник дерева учителя, а всї ті зарозумілі люди повинні радше вдоволити ся тим, щоби признати, що даровитість людска есть звичайно одностороння. Коли слово дурнота має яке небудь оправдане значінє, то хиба таке, що даровитість людска рідко коли займає більше як одну область. Але ще як-раз то обмежене обдарувало нас всїм тим великим і величавим, яке подивляємо в нашім змисловім і духовім сьвітї, то не треба також таку односторонність прозивати дурнотою, не осуджувати єї і не погорджати нею.

— Старай ся радше — казав мій вуйко — скоро зійдеш ся з яким чоловіком, розпізнати, в чім почиває єго велич, а прийдеш зараз до пізнаня, що сьвіт чоловічий складає ся з одиниць, з котрих кожда здібна сповнити якесь велике дїло та що цїлий сьвіт представляє чудну гармонїю не одинаково настроєних тонів, котрі як раз на основі свого всїлякого звука роблять можливою безконечну гармонїю.

Одного дня пополудни, коли падав дощ а ми не мали чим час собі скоротити, взяв мій вуйко множество приладів, якісь чарки, квадрати, кулї і т. п. і дав менї представлене з внешної магії, як то називав з усьміхом. Робив так, що предмети щезали і знову показували ся, показував штуки з склянками від води і з капелюхами, і всї свої чародійні штуки завершив тим, що витягнув з мого носа величезну бараболю. Наробивши менї досить дива сими штуками, взяв до рук цїлу колоду карт. Казав менї відразу яку я карту витягнув, а хоч я і як пильно уважав на всї єго скорі руки, то все-таки не міг я єго на нїчім зловити. Ми грали і я все програвав. Що я й не робив, а таки не міг виграти.

Наконець не стало менї терпцю і я кинув карти.

— Ну, вуйку, я вже досить грав з тобою, а научиш мене тепер тих штук?

Він пристав на то охотно, але під тим ненарушимим услівєм, щоби я того, що научу ся, не уживав нїколи на обманьство. Розумію ся, що я то єму прирік. Отже він научив мене всїх тих чародійств і картяних штук, та показав менї, як то у великих містах в сьвітї неодин підлий чоловік жиє з фальшивої гри в карти.

— А де-ж ти того всего научив ся? — спитав я.

— Річ дуже проста. Підчас мого повного змін житя в Америцї перебував я через довший час також в копальнях золота, де гра належить до щоденних річий. Один старий „товариш“ научив мене всїх тих фінт та підступів.

Я брав ся до всего з цїлою ревностию, до чого лиш мав охоту. Так і тут. Я взяв ся зараз сам один до чародійних приладів і штук з картами і в наслїдок моеї витревалости набрав незадовго такої вправи, що одного разу на родиннїй забаві зачудував всїх свояків. Похвала яку я одержав підкадила менї дуже.

Лиш мій вуйко казав, що з мене партач. Щоби виобразувати ся на справедливого чародійника, треба — казав він — мати практику на живих людях. Доки не буде обави, що якісь другі особи схотять вмішати ся чинно до гри, то рука не може набрати відповідної вправи. Змисл ученика мусить бути енерґічно звернений на то, що може грозити небезпечність, кождий мяз мусить бути напруженій в рішаючій хвили, все мусить бути звернене на одну хвильку, коли гра має удати ся.

— Ось подиви ся — закінчив мій вуйко свій виклад і став кидати перед мене одно за другим, мою хусточку, мій записник, мою мошонку і мій годинник. Всї ті річи забрав він від мене підчас того, коли говорив зі мною, так, що я й не спостеріг ся.

— І то мусиш мене научити — став я єго просити.

Він поставив таке саме услівє як давнїйше і я так само прирік.

Так научив ся я нечуваної вправи в пальцях, яку мають ті злодії, що крадуть з кишень. Я тогди ще не знав, що она менї колись уратує житє, як то покаже моя дальша істория.

Того дня, коли менї скінчило ся сїмнайцять лїт, сказав мій вуйко до мене: Мусимо тепер подумати щось о твоїй будучности. Чим ти так по правдї хочеш бути?

— Нїчим — відповів я зухвало і перевісив ногу через поруче крісла, як то я видів, що й мій вуйко так робить.

Він видивив ся на мене як би хотїв щось спитати.

— Нїчим? — Як ти то розумієш?

Між населенєм сум і тревога. Комунікация телеґрафічна між Варшавою а Москвою перервана.

— **Помер** у Львові Володислав Ґадзиньский, товариш штуки друкарскої, занятий від кільканайцятох літ в друкарни тов. ім. Шевченка, а відтак в Ставропигійскій, дня 10 червня, в 37-ім році житя. Покійник належав до спосібних складачів і своєю честнотою здобув собі загальне признанє і любов.

## Господарство, промисл, торговля, гіґієна і вихованє.

### Добрі ради.

— Як стерегти ся від спорця або приспору. Спорець, званий також приспором або маткою збіжевою єсть то гриб, котрий кидає ся особливо на зерні жита, але також і на пшеници, ячмени і декотрих травах. Він єсть шкідливий здоровлю, бо коли єго богато в зерні, а єго змеле ся, то такою мукою можна затроїти ся. Та й таке збіже не можна продати, в котрім богато спорця. Грибша того спорця розрастає ся в зерні, єсть тверда, з верха фіолетова в середині білява і буває в трое або й в четверо так велика як зерно жита. Тота грибша підчас жнива або випадає з колося на поле, або єї висіває ся з насінєм; она на весну пускає яких 30 розродників, на котрих роблять ся маленькі кульочки а в тих єсть множество зародків нового спорця. Коли головки попукають, то ті зародки або розродні розлїтають ся по воздусї, падуть на цьвіт збіжевий і з них замість зерна вироджуєсь нова грибша приспору. Отже, щоби устерегти ся від спорця, то треба єго грибши не допустити на поле межи збіже: збирати єго з колося; косити жито скорше, щоби спорець не мав часу випасти; висівати або віячкою відкидаючи збіже в гору вивівати єго, спорець єсть лекший від зерна жита, то й паде дальше. Послїдом, в котрім єсть богато спорця, не треба годувати худоби, бо від того настає у неї бігунка, корчі, скиданє плоду і смерть. Показало ся також, що на житї спорець кидає ся тим більше, чим пізнійше оно цвите і чим глубший був засів. Коли жито засіяно 1 цьвітня, то на 100 корчиках було лиш 13 зерен спорця; коли же засіяно 15 цьвітня, то на 100 корчиках було вже 184 зерен спорця, а на 100 корчиках жита, засїяного 1 мая, знайшло ся аж 447 штук спорця. З того виходить, що аби устерегти ся спорця в збіжу, треба єго сїяти вчасно і не за глубоко.

— На що уважати при закупнї коний. (II). В) Ноги новинні відпов дати добрій будові коня, особливо уважає ся на то, щоби ноги коли кін стоїть, були рівнобіжні до себе, не вигнуті ані на боки ані до середини; копитами не повинен кінь ступати так, щоби їх звертав в бік, до поля, або нахиляв до середини. При купнї треба казати підоймати коневи ноги, щоби видїти чи він не бе. — Г) Добрий кінь не повинен мати ніяких тих хиб і слабостий, котрі роблять єго нездібним до роботи, або суть шкідливі здоровлю. До таких хиб належать: 1) Ґуз в горі на карку, зараз за головою, він часто гниє і трудно від него вилїчити. — 2) Хиба в оці, від котрої сочка в оці стає мутна, і кінь не може видїти. Та хиба показує ся яко жовтаво-сїра плямка в зїници ока. В здоровім оці не повинно бути нїгде нїякої плямки. Каправість і білї точки на оці або червоність очий суть ознакою якоїсь хороби очий. — 3) Коневи тече з носа, то єсть то хоробливий стан, котрий більше або менше може бути небезпечний; кінь може мати золзи або й нозатипу. — 4) Ґуша або воль, опухненє желези щитової. — 5) Опухненє желез при золзах. — 6) Напухненє жили, з котрої пускано кров; иногдї творить ся там фістула, котру годї загоїти. — 7) Болячка на зашийку, часто від натисненя упряжи; часом кінь від того може бути довго нездібний до роботи. — Ґуля або болачка на грудех, також від натисненя.

— Пипоть у курий єсть то катар носа, при котрім курем язик засихає. Курка не може тогди дихати носом і хрипить. Ся хороба єсть часто наслїдком злого корму, нечистої води до питя, вогкости і продуву в курниках. Отже не треба мучити кури, не здирати їм шкіру з язика, лиш дбати о то, щоби они не набавляли ся катару носового, а коли набавлять ся, то треба їх тепло держати, обмити дїрки носові лїтною водою, обтерти і намастити оливою або несоленим маслом. Куркам треба давати до питя чистої води, до котрої вкинути кілька заржавілих цьвяхів.

— Щоби глиняна посудина була міцна як зелїзо, робить ся так: Глиняний горнець вимастить ся кілька разів за помочию пензлика рідким каруком, а коли добре висхне вимастити єго так само льняним олїєм. Від того стане горнець так міцний як зелїзо. Щоби горшки або збанки не перемакали і не текли треба розпукнені місця або дірочки замастити мішаниною мілко потовченої цегли з глиною і малярским покостом.

## ТЕЛЕҐРАМИ.

**Відень** 11 червня. На вчерашнім засїданю ради зелїзниць державних обіцяв мінїстер зелїзниць завести як найскорше при всїх поспішних поїздах трету клясу.

**Константинополь** 11 червня. В лязареті на острівцях Кляронісі (коло йоньских островів напроти заливу Лепанто) занедужала якась стара женщина серед ознак чуми. Рада санітарна постановила поки що задержати всїх путників в лязаретах.

**Вашінґтон** 11 червня. Департамент маринарки оголосив злїдуючу депешу: Адмірал Самсон велїв дня 7 с. м. двом панцирним кораблям „Марґлеґід" і „Єнкі" взяти в посїданє внутрішну часть заливу Ґвантанамо (коло міста Каімаріна, на всхід від Сантхаґо де Куба). Кораблї ті прибили до сьвіта до заливу, змусили іспаньску канонірку втечи в глубину заливу, наконець заняли внутрішну часть заливу і стоять там тепер на сторожи.

— Я гадаю, що менї тут так добре, як лиш може бути і я не бажаю собі нїякої зміни.

— А будучність?

— Чей позістане така сама. Ми живемо разом, читаємо, говоримо, їздимо.

— А як я умру?

— О нї, ти того не зробиш. Мій вуйко того не зробить. Та не нагадуй менї такої сумної події!

Менї зсунула ся нога з крісла. Я зложив руки і просячи споглянув на него.

— А як я умру — а то може скорше стати ся, як ти собі гадаєш — з чого будеш тогди жити?

Я не знав, що на то сказати. З чого буду жити? Прецї я не міг сказати, що з вуйкових гроший.

— Мусиш подумати о своїй будучности — говорив він дальше. Чим хочеш бути? Інжиніром, войсковим, купцем — ?

— Не говорім тепер о тім, вуєчку — перебив я єму. Ще досить часу думати о моїй будучности по твоїй смерти. Але ти будеш так довго жити як і я.

Він мовчав, підпер ся рукою і призадумав ся дуже. Який же він як не той сам був сего вечера.

По хвили відозвав ся він знову.

— Я в послїдних тиждених богато думав о тобі, більше як звичайно. Я тебе виховав — тепер вже й сам то виджу — на такого самолюба, як лиш може бути. Ти був менї товаришем, ти жив разом зі мною, ба й менї ляльколю до забавки, а я й нїколи не подумав о твоїй будучности. Ти вихований на такий спосіб, що серед нашого суспільного житя не зможеш знайти собі нїякого певного місця, бодай о скілько розходить ся о то, щоби знайти собі удержанє або заробити гроші. Знаєш всїлякі мови і придбав собі знаня всїляких наук. Умієш полювати, їздити верхом і грати на фортепянї. Але нїхто не стане самостійним чоловіком лиш на основі таких здібностий. Я був занадто самолюбивий супроти тебе і жалую тепер дуже того, що я забрав тебе з Америки. Лїпше нехай би ти був там лишив ся і учив ся спускати ся лиш на власні сили.

Менї здавало ся, що тепер як-раз догідна хвиля, щоби й собі щось сказати. Я тим анї о волос не журив ся, що мій вуйко так понуро глядить в будучність моєї особи. Але тут як-раз було добре навязати до того мою цїкавість про моє походженє, о чім я вже нераз роздумував.

— Ти говориш о Америцї і що я повинен був там лишити ся, — відозвав ся я тут живо. — То нехай же я довідаю ся чогось з мого житя в Америцї і про моїх родителїв! Чому-ж маю жити на сьвітї загадкою сам для себе.

Він видивив ся знову допитливо на мене і як би не знав, що єму робити.

— Я мав довідати ся тайни мого житя, аж коли скінчу двайцятий рік житя, чомуж не зараз? Хиба-ж я може вже не досить в лїтах, щоби знати, хто були мої родителї?

Настала довша мовчанка. Він закрив собі лице руками; він їх спустив, а в очах єго сьвітили ся сльози.

— Сїдай же собі коло мене, а я буду розповідати — сказав він незвичайно мягким голосом і витягнув свої руки до мене.

Така сентиментальність була чимсь зовсїм незвичайним у него. Але я зробив єму єго волю та присунув моє крісло аж до єго і сїв собі на нїм. Він взяв мене за руку.

— Послухай же моя дитинко і здобудь ся на відвагу, бо розкажу тобі сумну історию.

**(Дальше буде).**

— **Книгарня наукового тов. ім. Шевченка** у Львові, улиця Академічна ч. 8. продає слїдуючі книжки: Вас. Чайченко. Під хмарним небом, поезиї часть I, 1 зр., Книга казок, поезиї часть II, 60 кр., Твори прозаічні ч. I. 80 кр., ч. II. 80 кр., ч. III. 80 кр. — Записки Товариства імени Шевченка ч. I, II, III, IV. по 1 зр.— Тарас Шевченко. „Кобзар" 2 томи 4·50 зр., з пересилкою 5 зр. — Павло Граб. Збірник поезий ч. I. 20 кр., З чужого поля. Переклади 20 кр. — Іван Сурик. Твори, з московского 10 кр. — Олекс. Колесса. Шевченко і Міцкевич 1 зр. — Ґерінґ-Герасимович. Що то є ґосподарність 30 кр. — Шевченко з бандурою над Днїпром 25 кр. — Осип Маковей: Поезиї ч. I. 20 кр. — Михайло Старицкий. В темраві, драма 20 кр. — Юлїй Верне. Подорож довкола землї 50 кр. — Молитвенник народний (фонеричний) 15 кр. — Марко Кропивницкий. Титадівна, драма 20 кр. — Василь Щурат. Замітки то Черняя Шевченка 10 кр., — Чернера республика на Афонї 10 кр., Пісня про Роляндa 50 кр. — Школиченко, Між народ, повість, 20 кр. — Митро Олелькович. Писаня українські 10 кр. — Василь Кулик, Писання 10 кр.

— Заряд краєвого варстату для виробу забавок в Яворові посїдає значну скількість на складі виробів для селян як: ложки, веретена, валки до тїста, цїви для ткачів, решета, рогіжки, маґільниці, опалки, кобелї, кошики, соломянки, забавки для дїтий і т. п. по дуже низьких цїнах. При більшім замовленю опускає ся рабат.

— **Звістна фірма пп. Михайла Спожарского і Сина** постарала ся о листовий папір з гарним портретом Тараса Шевченка (кліш зроблений за границею). Коробка того листового паперу враз з кувертами продає ся в склепі пп. Спожарских (в каменици „Просьвіти") по цїнї від 40 кр. до 1 зр. 50 кр.

— **Лїтоґрафія Інститута Ставропиґійского** під зарядом І. Стефаньского у Львові ул. Бляхарска ч. 9, виготовлює візитові білети, а то: 100 штук по цїнї 1 зр., з почтовою пересилкою 1 зр. 10 кр. — і всякі лїтоґрафічні роботи по дуже умірений цїнї.

**За редакцию відповідає: Адам Креховецкий**

Лиш **50** кр. за **4** тягненя!

**Передпослідний тиждень!**

**І Головна вигранa 100.000 корон і 4 по 25.000 корон**

готівкою з 20% на податок

**ЛЬОСИ ЮВИЛЕЙНОІ ВИСТАВИ**

**по 50 кр.**

**І. Тягнене: 22. червня 1898.**
**ІІ. Тягнене: 6. серпня 1898.**
**ІІІ. Тягнене: 15. вересня 1898.**
**IV. Тягнене: 22. жовтня 1898.**

**поручають:** М. Йонаш, Кіц&Штоф, Корнман&Файґенбавм, Ґустав Макс, Самуелі&Лиидав, Шеленберґ&Крайсер, Авг. Шеленберґ і син, Сокаль&Лілїен, Як. Штро. 29

Товариство взаімних обезпечень

**„Днїстер“**

у Львові, Ринок ч. 10 (дім „Просьвіти“).

перше і одиноке руске товариство асекурацийне **(припоручене** Всечестному Духовеньству і всім вірним Впреосьв. Митроп. і Преосьв. Еп. **Ординариятами** всїх **трех епархій),** обезпечае будинки, уряджене домашне, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сїно в стогах і будинках **против шкід пожарних.**

„Днїстер“ вступив в 6-ий рік своєї діяльности з днем 31-го ґрудня 1897.

Стан фондів:

| | | |
|---|---|---|
| Фонд резервовий | 73.874 зр. 47 кр. | 176.143 зр. 87 кр. |
| Резерва премій | 52.269 зр. 40 кр. | |
| Фонд основний | 50.000 зр. — кр. | |

Виплачені шкоди до кінця 1897 р. 430.100 зр. 42 кр.

**Шкоди** лїквідують ся **безпроволочно. Полїси** „Днїстра“ принимае **Банк краєвий** при позичках гіпотечних.

**На жнтє** можна обезпечати ся через „Днїстер“ в товаристві взаімних обезпечень в Кракові в як **найкористнїйших** комбінациях.

**Товариство взаімного кредиту „Днїстер“** стоварищене зареєстроване з обмеженою порукою, уділяє **позички** за оплатою $6\frac{1}{2}\%$ за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів і приймае **вкладки** до опроцентованя по $4\frac{1}{2}\%$.

**Зголошеня о уділенє аґенциї** в охрестностях де **нема** близько аґенциї „Днїстра“, **приймають ся.** 12

Інформациї уділяє Дир. листовно

**В кождій книгарни**

можна замовити 30-те видане нагородженої книжки радника мед. дра Мілера о

**недугах тайних і нервових і радикальнім їх виліченю.**

За надісланем **60 кр.** в марках листових, висилае вже оплачену посилку

CARL ROEBER
Braunschweig. 11

**Інсерати**

(„оповіщеня приватні“) до „Ґазети Львівскої“, „Народної Часописи“, і всїх инших часописий принимае виключно ново отворена „Агенция дневників і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Аґенция ся принимае також пренумерату на всї дневники краєві і заграничні.

**ГАЛИЦКИЙ КРЕДИТОВИЙ БАНК**

принимае вкладки на

**КНИЖОЧКИ**

і опроцентовуе їх по

**$4\frac{1}{2}\%$ на рік.** 7

**РІПУ ПАШНУ**

стернянку (Stoppelrübensamen), насїнє сьвіже і певне, лїтра 1 злр., поручае Й. БУЛЬСЄВИЧ склад насїня в Бохни. 30

**Аґенция дневників і оголошень**

принимае також

пренумерату і оголошеня до Warszawsk-ого Tygodnik-a Illustr.

# „MODY PARYSKIE“

## ДЛЯ НАШИХ ПАНЬ!

**Найдешевше** і найгарнїйше письмо для жінок, заосмотрене великими таблицями крою і гафтів, додатками повістий і нот, коштує:

квартально . . 1 злр.
піврічно . . . 2 злр.
річно . . . . . 4 злр.

Пренумерату належить присилати до Адмінїстрациї „Mód Paryskich“ у Львові улиця **Личаківска ч. 27** або до

**Аґенциї дневників С. СОКОЛОВСКОГО**

**Пасаж Гавсмана ч. 9.**

Числа оказові висилае ся на жаданє безплатно.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).